

Landschappelijke inpassing

RBL-Noord

Gerald Willemsen
Januari 2022

Maurikstraat 27
5453 NA Langenboom
[t] 06-22 46 82 28
[e] info@areal-agro.nl
[i] www.areal-agro.nl

Areal

agro
landschap
natuur

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	2
1.1 Aanleiding.....	3
1.2 Plangebied.....	3
2. Relevant beleid	5
2.1 Landelijk beleid, Wet natuurbescherming	5
2.1 Provinciaal beleid:	5
2.1.1 Interim omgevingsverordening (IOV) provincie Noord-Brabant.....	5
2.1.2 Natuur Netwerk Brabant (NNB)	6
2.2 Gemeentelijk beleid	6
2.2.1 Landschapsstructuurplan gemeente Land van Cuijk (LOP)	6
2.2.2 Bestemmingsplan	8
3. Inrichting	9
3.1 Inrichtingsplan Mondsestraat – Cuijkseweg	10
4. Beheer en onderhoud	20
4.1 Algemene beheermaatregelen.....	20
4.2 Deelgebied Mondsestraat - Cuijkseweg.....	20
4.2.1 Knip- en scheerheg.....	20
4.2.2 Hoogstamfruitbomen	21
4.2.3 Landschapsbomen in bomenrij of groep.....	21
4.2.4 Ruig grasland	22
4.2.5 Struweel en houtwallen/ hakhoutsingels.....	22
8. Literatuurlijst	22
Bijlage 1: werkzaamheden volgens gedragscode natuurbeheer	23

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Ten Noordoosten van Haps wordt industriegebied Laarakker verder ontwikkeld. Om een groene buffer tussen de Cuijkseweg en het te ontwikkelen industriegebied te realiseren, legt de initiatiefnemer van het bedrijvenpark een groenzone aan met een landschappelijke inrichting.

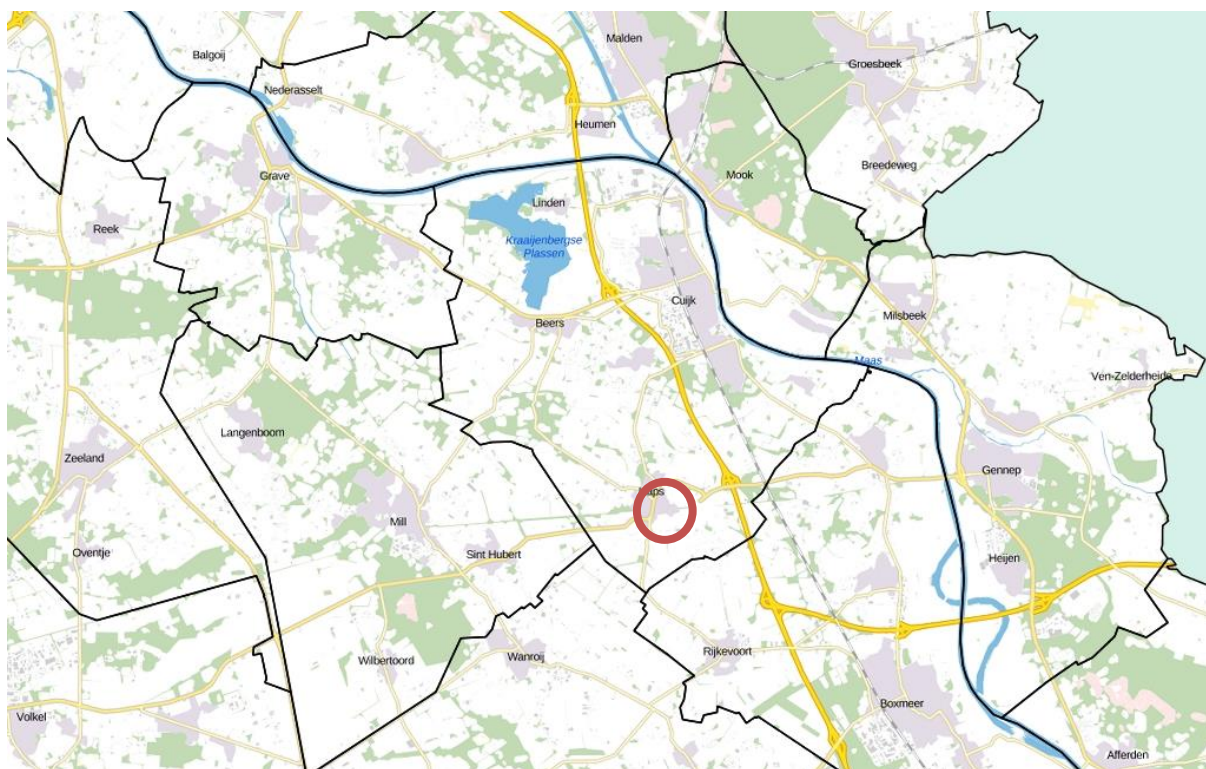
Het gaat hierbij om:

- Deelgebied Mondsestraat - Cuijkseweg, dit gebied bevindt zich tussen het industriegebied Laarakker en de dorpskern Haps en is voorzien van een landschappelijke inrichting.

Alle landschapselementen die in dit kader worden aangelegd vallen binnen dit inpassings- en beheerplan. Onderliggend plan vormt de basis voor aanleg plus het beheer en onderhoud van de elementen gelegen binnen het plangebied voor een periode van 10 jaar.

1.2 Plangebied

Het plangebied bevindt zich ten Noordoosten van Haps

Figuur 1: Ligging plangebied te noorden van Haps

Figuur 2: Deelgebied inrichting

1.3 Doelen

Doelen van dit plan zijn:

- vastleggen van duidelijke eindbeelden en prestatie-eisen,
- helderheid scheppen omtrent verantwoordelijkheden en organisatie van het onderhoud,

2. Relevant beleid

Beleid is van invloed op de manier waarop de openbare ruimte wordt beheerd en onderhouden. Daarnaast spelen hier gebiedsontwikkelingen een rol in. In dit hoofdstuk worden de meest relevante beleidsstukken kort toegelicht

2.1 Landelijk beleid, Wet natuurbescherming

De landschapsinrichting Laarakker wordt aangelegd ter versterking van het leefgebied van de das, vleermuizen, amfibieën, struweelvogels, akkervogels en kleine grondgebonden zoogdieren. Deze soorten zijn beschermd op basis van de wet natuurbescherming.

Beschermde soorten mogen niet verstoord, verontrust, gedood of verdreven worden. Werkzaamheden die beschermde soorten kunnen verstoren, verontrusten, doden of verdrijven, zijn in beginsel verboden. In gedragscodes is vastgelegd hoe en wanneer en met welke voorzorgsmaatregelen werkzaamheden uitgevoerd mogen worden en het nadeel voor beschermde soorten (zoveel mogelijk) wordt voorkomen. Wanneer aantoonbaar volgens een erkende gedragscode wordt gewerkt, is geen ontheffing binnen de Wet natuurbescherming nodig. Wanneer dit niet mogelijk is, kunnen de werkzaamheden niet uitgevoerd worden, of is alsnog een ontheffing op de Wet natuurbescherming nodig.

Voor het beheer van de landschapselementen uit dit plan is de Gedragscode Natuurbeheer geschikt. Deze gedragscode biedt een handvat voor de meeste werkzaamheden die uitgevoerd worden voor het beheren van de elementen. De gedragscode bestaat uit een algemeen deel ten behoeve van de voorbereiding van werkzaamheden (par. 2.1) en natuurkalenders voor veel voorkomende werkzaamheden, onder andere:

- omzagen en afzetten van houtige beplantingen;
- beheer van bijzondere gras- en hooilanden;
- schonen en baggeren van poelen en waterlopen.

De gedetailleerd uitwerking van de bovengenoemde werkzaamheden is gegeven in bijlage 1a t/m b. Naast de bescherming van soorten kent de Wet natuurbescherming ook een algemene zorgplicht. Dit betekent dat nadelige gevolgen voor planten en dieren voorkomen moeten worden, ongeacht of de soort beschermd is. Deze zorgplicht geldt voor iedereen en altijd.

2.1 Provinciaal beleid:

2.1.1 Interim omgevingsverordening (IOV) provincie Noord-Brabant

Bij besluit van 23 maart 2021 is de IOV. In de interim verordening ruimte staan regels waarmee een gemeente rekening moet houden bij het ontwikkelen van bestemmingsplannen. Door deze regels weten de gemeenten al in een vroeg stadium waar ze aan toe zijn. De onderwerpen die in de verordening staan, komen uit de provinciale structuurvisie. Daarin staat welke belangen de provincie wil behartigen en hoe ze dat wil doen. De verordening is daarbij een van de manieren om die provinciale belangen veilig te stellen.

Zorgvuldig ruimtegebruik is een belangrijk item in de verordening. Nieuwe ruimtelijke ingrepen moeten gebruik maken van bestaande bouw- en bestemmingsvlakken. Uitbreiding van bestaande vlakken is alleen mogelijk wanneer financiële, juridische of feitelijke omstandigheden dit eisen. Verder moeten de gevolgen voor de omgeving, natuur, bodem, landschap en cultuurhistorie in kaart worden gebracht en afgewogen.

De OIV dicteert dat er een verbetering van de landschappelijke kwaliteit moet worden gerealiseerd op de planlocatie. De gemeente Cuijk mag hier haar eigen invulling aan geven.

2.1.2 Natuur Netwerk Brabant (NNB)

Figuur 3: Ligging NNB (lichtgekleurde gebieden)

Het Plangebied ligt grotendeels buiten Natuur Netwerk Brabant. Alleen het aangrenzende deelgebied EVZ-Laarakkerse waterleiding bevindt zich binnen NNB.

2.2 Gemeentelijk beleid

2.2.1 Landschapsstructuurplan gemeente Land van Cuijk (LOP)

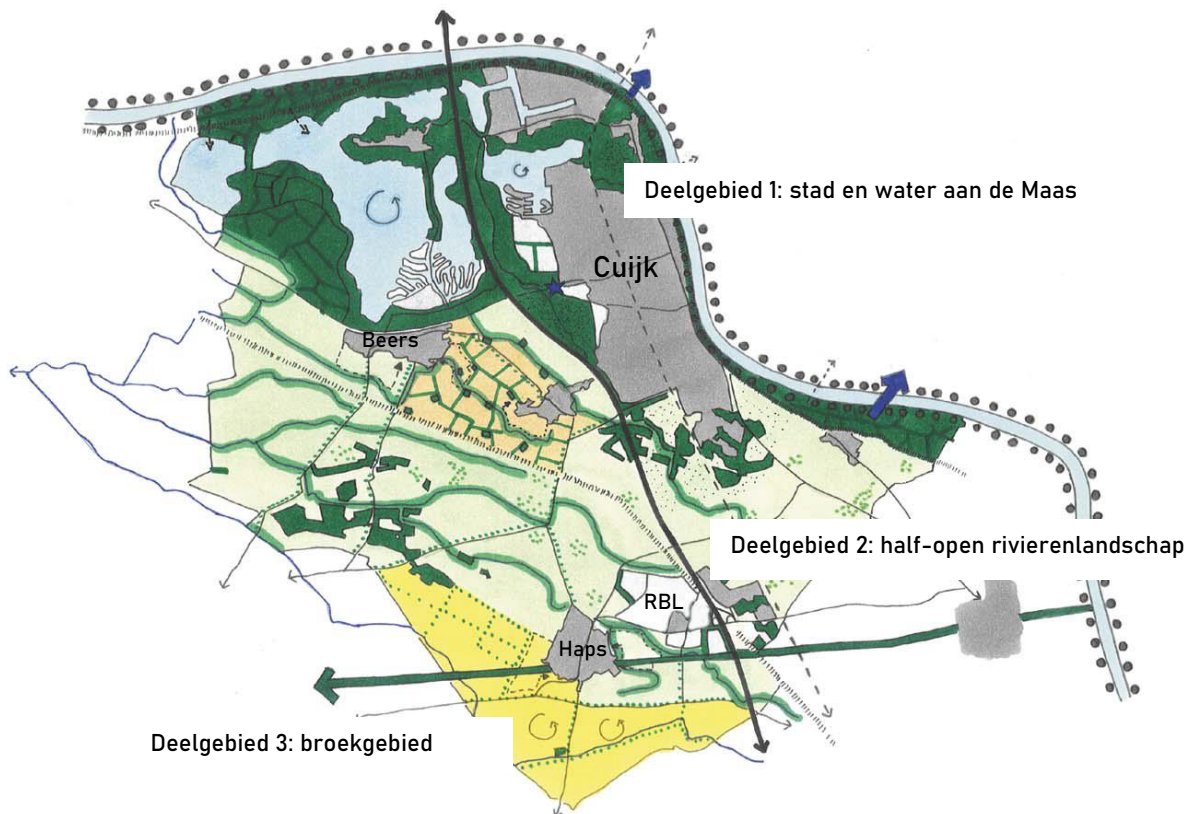
In het Landschapsontwikkelingsplan (LOP) is het landschapsbeleid voor het buitengebied van de voormalige gemeente Cuijk vastgelegd. Het LOP Cuijk geeft antwoord op de vraag hoe de landschappelijke kwaliteiten kunnen worden behouden en ontwikkeld en hoe ruimtelijk beleid en ontwikkelingen daaraan kunnen bijdragen.

Indeling in deelgebieden

Door het landschapsontwikkelingsplan wordt de voormalige gemeente Cuijk in hoofdlijnen ingedeeld in drie deelgebieden: Stad en water aan de Maas, Het half open Rivierenlandschap en het Broekgebied Haps. Deze deelgebieden hebben elk een eigen karakteristiek die behouden wordt en

verder wordt ontwikkeld en verbeterd. Deze karakteristiek vormt tevens het landschappelijke afwegingskader voor ruimtelijke ontwikkelingen.

Landschapsvisie

Figuur 4: Landschapsvisie (Landschapsstructuurplan Cuijk)

Deelgebied 1: stad en water aan de Maas

maas met bakenbomen (populier) en maasheggenlandschap

- stad met groene buffers
- stedelijke uitbreiding in landschappelijk raamwerk van groenstructuren
- Kraaijenbergse plassen met afwisselende randen

Deelgebied 2: half-open rivierenlandschap

Afwisselend landschap met bosjes, graslanden, laanboomkwekerijen en kleine landschapselementen

- accentueren open geulen met waterlopen
- Aanleg kleine landschapselementen (bosjes, singels)
- laanboomkwekerijen met gras
- graslanden met koeien in de wei

Deelgebied 3: broekgebied Haps

Open landschap met akkers, weilanden en wegen met lanen

- behoud open ruimten
- behoud en versterking lanenstructuur

Visie op dit deelgebied

Het plangebied bevindt zich binnen deelgebied 'half open rivierenlandschap', dit beslaat het oeverwallengebied en het 'geulen en ruggen' landschap ten zuiden van de lijn Kraaijenbergse Plassen - Cuijk - Sint Agatha. De Laarakkerse Waterleiding, inclusief alle zijlopen vormt de oost-west gerichte hoofdstructuur van het gebied. Het half open landschapsbeeld wordt bepaald door de vele bossen en bosschages, kleine landschapselementen en boomkwekerijen. Dit beeld wordt versterkt door de open geulen en waterlopen te behouden en te versterken en door verder te bouwen aan het raamwerk van kleine landschapselementen (onder meer ten behoeve van de dassencorridor). Het

bedrijventerrein Laarakker wordt landschappelijk ingepast en aangelegd met een landschappelijk raamwerk van deels bestaande groenstructuren en natuurlijk ingerichte waterlopen (Laarakkerse Waterleiding), zoals ook in het bestemmingsplan is vastgelegd.

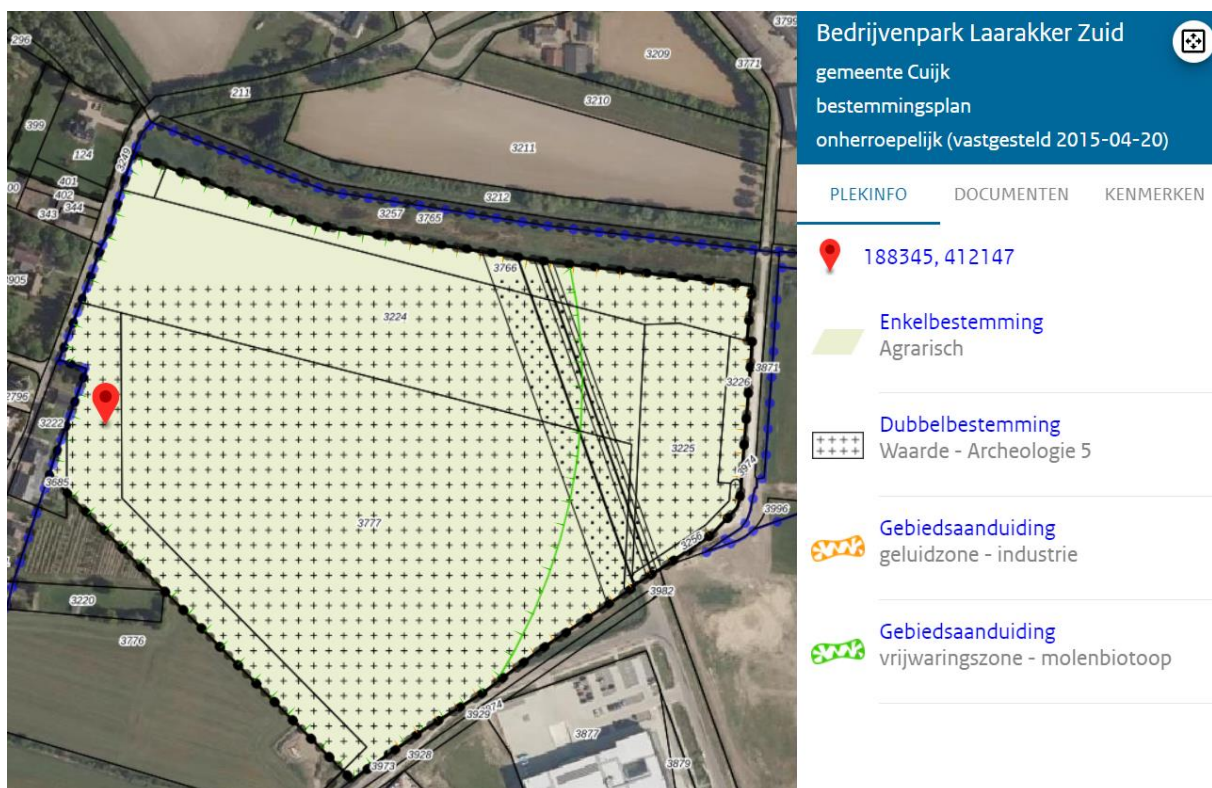
Voorgestelde visie en maatregelen zijn:

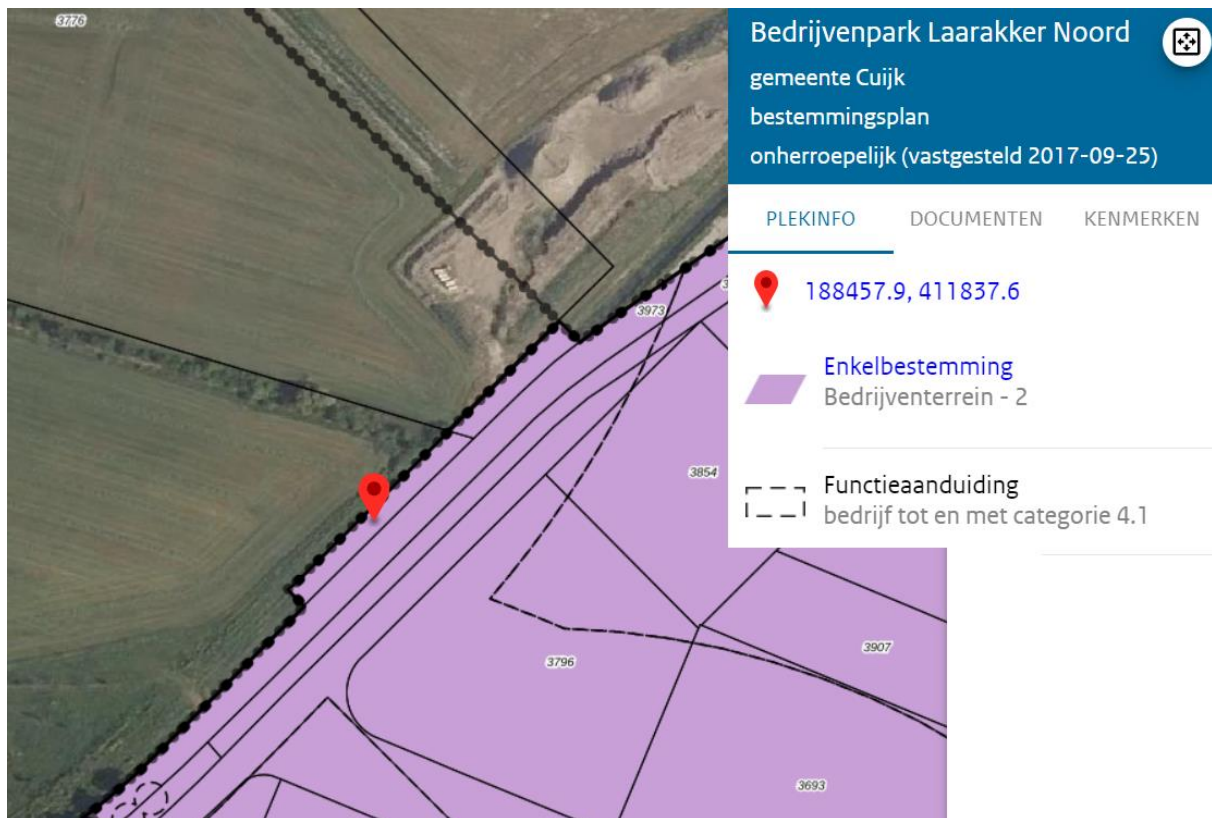
- behoud, herstel en ontwikkeling kleinschalig agrarisch landschap;
- dooradering met kleine landschapselementen (bosjes, perceelgrensbeplanting, lanen langs wegen) (5% van het oppervlak);
- accentueren waterlopen en geulen;
- opstellen beeldkwaliteitsplan;
- realiseren ommetjes, gekoppeld aan bestaande en nieuwe landschapsstructuren (waterlopen, bosjes, et cetera).

Specifiek voor Regionaal bedrijvenpark Laarakker:

- Actieve ontwikkeling van een landschappelijk raamwerk in gebieden waar veel ruimtelijke ontwikkelingen plaatsvinden, zoals het regionale bedrijventerrein Laarakker. De bestaande landschapsstructuren zoals beeklopen en beplantingselementen vormen hierbij een basis.
- Inrichten van natuurlijke waterlopen
- Landschappelijke inpassing
- Dassenleefgebied is aandachtspunt.

2.2.2 Bestemmingsplan

Figuur 5: Bestemmingsplan

Het plangebied valt onder het bestemmingsplan: Bedrijvenpark Laarakker Noord 2017 met de volgende bestemmingen:

- Enkelbestemming bedrijventerrein -2
- Functieaanduiding bedrijf tot en met categorie 4.1

Het noordelijk deel van de inrichting valt onder bestemmingsplan: Bedrijvenpark Laarakker Zuid, met de volgende bestemmingen:

- Enkelbestemming Agrarisch
- Dubbelbestemming Waarde - Archeologie 5
- Gebiedsaanduiding geluidszone industrie
- Gebiedsaanduiding vrijwaringszone molenbiotoop

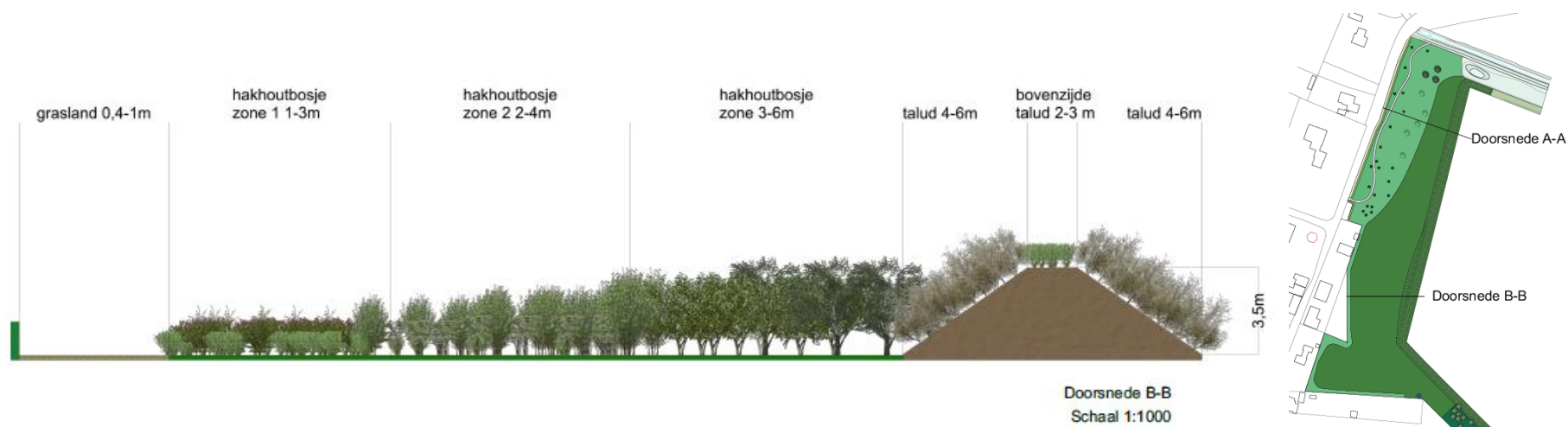
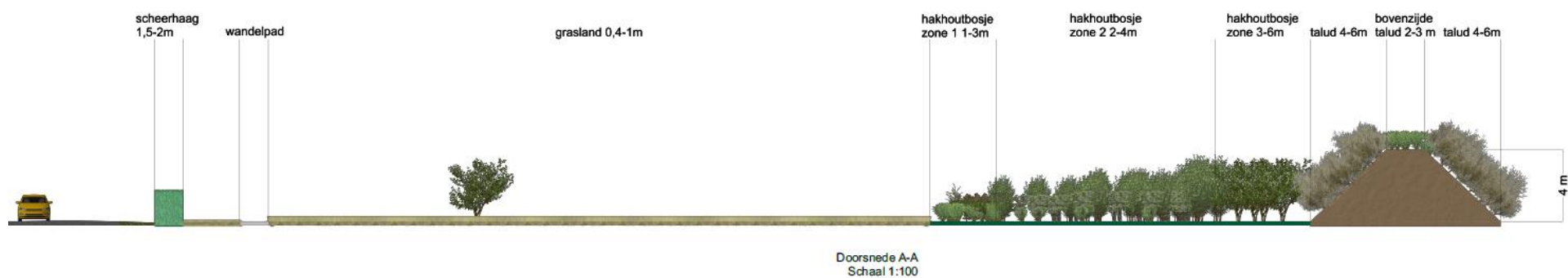
3. Inrichting

De landschappelijke inrichting is gerealiseerd ten behoeve van de das. De das heeft het liefst een kleinschalig, afwisselend landschap met houtwallen, knip- en scheerheggen, grasland en valfruit van hoogstamfruitboomgaard. Naast de das is er ook rekening gehouden met omwonenden. Zij zijn actief betrokkenen bij de ontwikkeling van het plan.

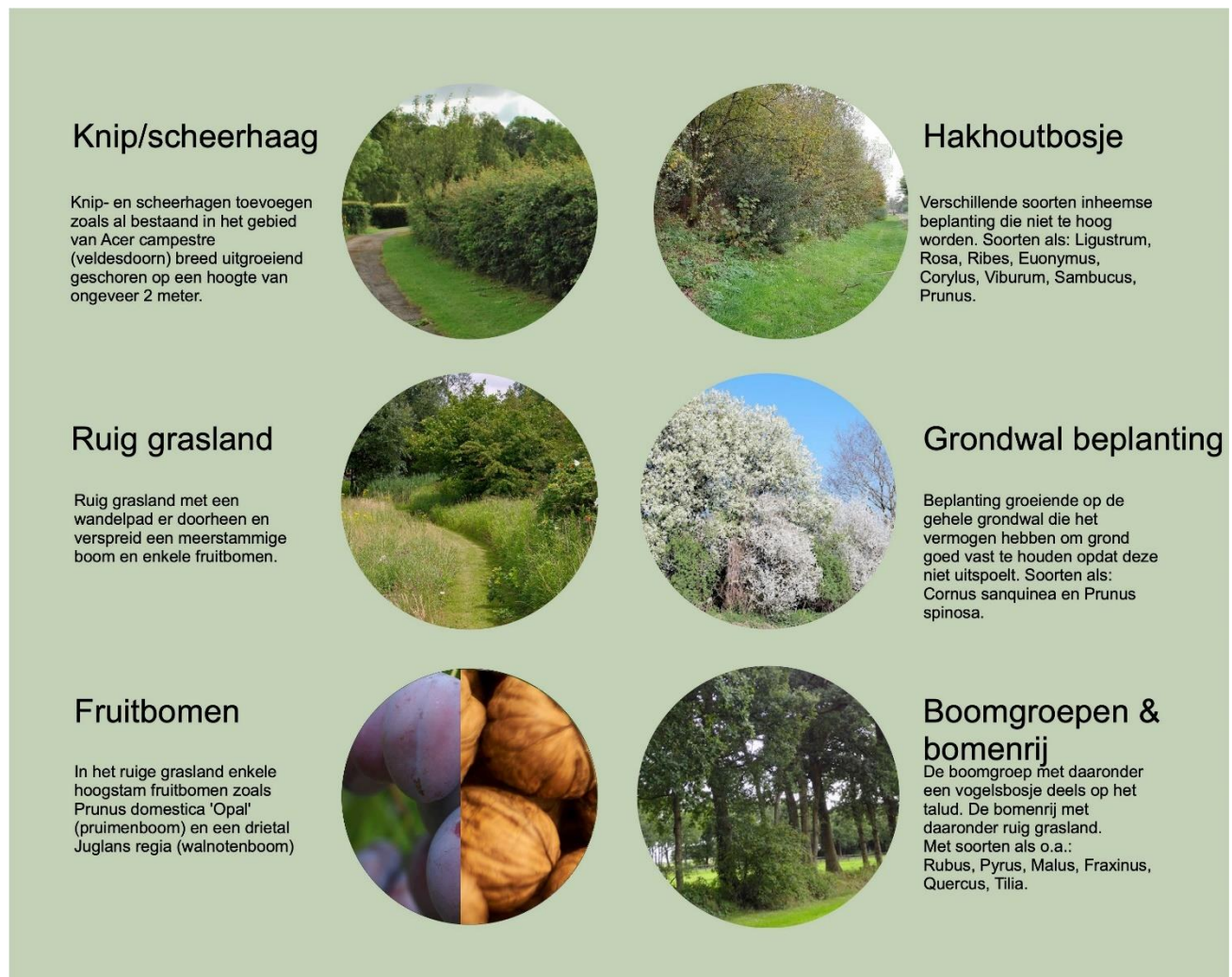
3.1 Inrichtingsplan Mondsestraat – Cuijkseweg

Figuur 6: Inrichtingsplan

Figuur 7: Dwarsdoorsnedes

Figuur 8: Beeldkwaliteit

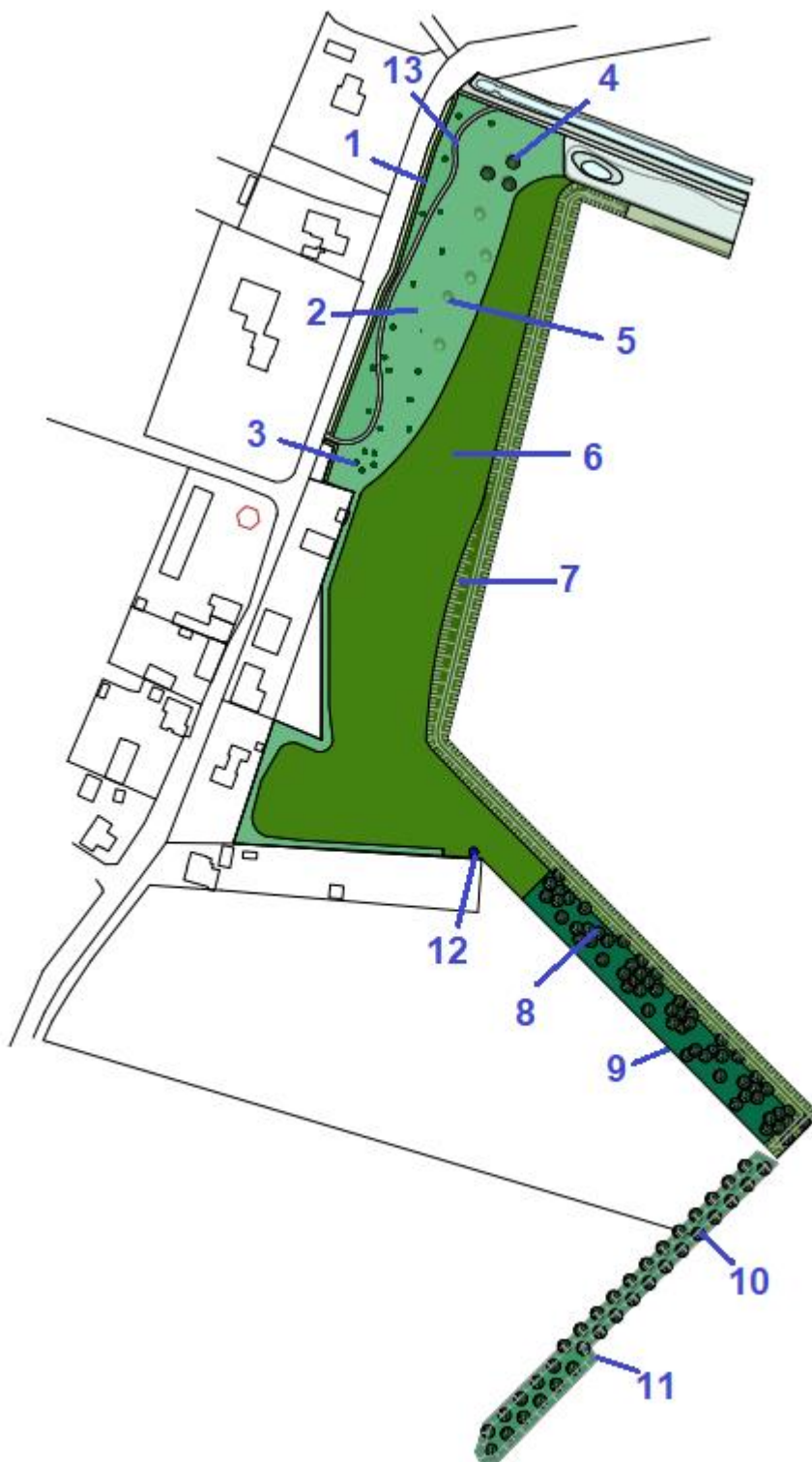
Werkzaamheden:

Aanleg grondwal Opwerpen en afwerken van grondwal met zwarte grond. Hoogte bij aanleg 3,7 m vanaf peil achtergelegen industrieterrein. Na inklinking (2x 10 cm) is de hoogte van de grondwal 3,5 m vanaf peil industrieterrein.

Aanleg bomen Graven plantgat, plaatsen bomen met boompaal

Aanleg bosplantsoen Aanleg met plantmachine, handmatig bij bochten en einden

Aanleg ruig grasland Bodem egaliseren en zaaiklaar maken, inzaaien, evt bemesten mits nodig

Figuur 9: Inrichtingsdetails

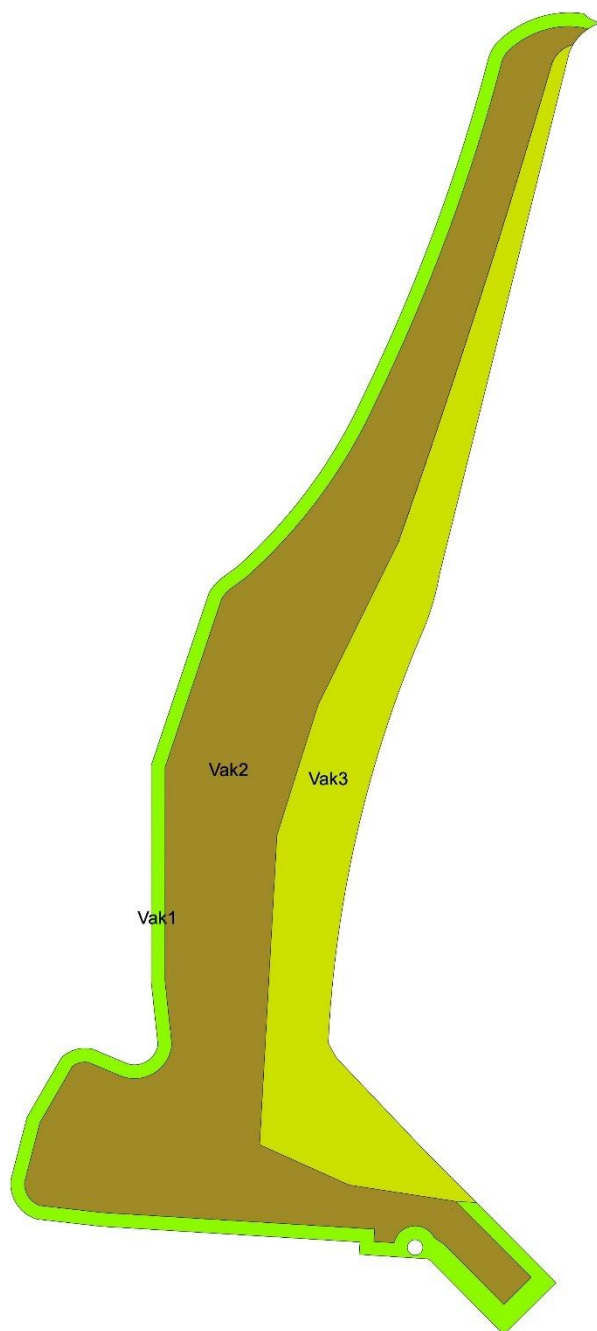
nr	landschapselement	Plant-afstand	Opp. (m2)	Aantal rijen	Aantal stuks plantsoen
1	Knip-en scheerheg	0,20 m	160	1	800
2	Ruig grasland		7.542		
3	Meerstammige bomen				21
4	notenbomen	10 m			3
5	fruitbomen	10 m			5
6	hakhoutbosje	1,25 m	13.314	Verschoven verband	8.520
7	Heesters grondwal zijkant	0,80 m	4.857	Verschoven verband	6.550
7	Heesters grondwal top	0,33 m	0	1	1410
8	Bomen in groepen		1.030		58
9	heesters	0,80 m	1.580		2.470
10	bomenrij	10 m			35
11	Ruig grasland		2.023		
12	dassenburcht				
13	wandelpad		160		
	totaal		30.666		19.872

Plantsoenlijst

Nr	soort	Maat	Aantal
	struikvormers		
1	Veldesdoorn/ Acer campester	60/80	800
6	Aalbes, Ribes rubrum	60/80	277
	Kruisbes, Ribes uva-crispa	60/80	133
	Viltroos, Rosa tomentosa	60/80	133
	Egelantier, Rosa rubiginosa	60/80	133
	Wilde kardinaalsmuts, Euonymus europaeus	60/80	433
	Wilde liguster, Ligustrum vulgare	60/80	605
	Gewone vlier, Sambucus nigra	60/80	605
	Mispel, Mespilus germanica	60/80	1613
	Hondsroos, Rosa canina	60/80	605
	Vuilboom, Rhamnus frangula	60/80	1613
	Zoete kers, Prunus avium	60/80	592
	Gelderse roos, Viburnum opulus	60/80	640
	Hazelaar, Corylus avellana	60/80	570
	Gele kornoelje, Cornus mas	60/80	284
	Grijze wilg, Salix cinerea	60/80	284
7	Sleedoorn, Prunus spinosa	60/80	6550
	Gewone taxus, Taxus baccata	60/80	1410
9	Framboos, Rubus idaeus	60/80	990
	Braam, Rubus fruticosus	60/80	370
	Wilde appel, Malus sylvestris	60/80	370
	Wilde peer, Pyrus pyraeaster	60/80	370
	Gewone vlier, Sambucus nigra	60/80	370
	totaal		19750
	Boomvormers		
3	Mantsjoerijse kers, Prunus maackii "Amber Beauty"	Meerstammig	21
4	Noteboom, Juglans regia	14-16	3
5	Pruimenboom, Prunus domestica "Opal"	14-16	5
8	Berk, Betula pendula 'Zwitsers Glorie'	18-20	20
	Valse acacia, Robinia pseudoacacia 'Bessoniana'	18-20	12
	Eetbare lijsterbes, Sorbus aucuparia 'Edulis'	18-20	14
	Zomereik, Quercus robur	18-20	12
10	Berk, Betula pendula 'Zwitsers Glorie'	18-20	7
	Valse acacia, Robinia pseudoacacia 'Bessoniana'	18-20	5
	Eetbare lijsterbes, Sorbus aucuparia 'Edulis'	18-20	3
	Moereseik, Quercus palustris	18-20	5
	Zomereik, Quercus robur	18-20	5
	Gewone es, Fraxinus excelsior	18-20	5
	Winterlinde, Tilia cordata	18-20	5
	totaal		122

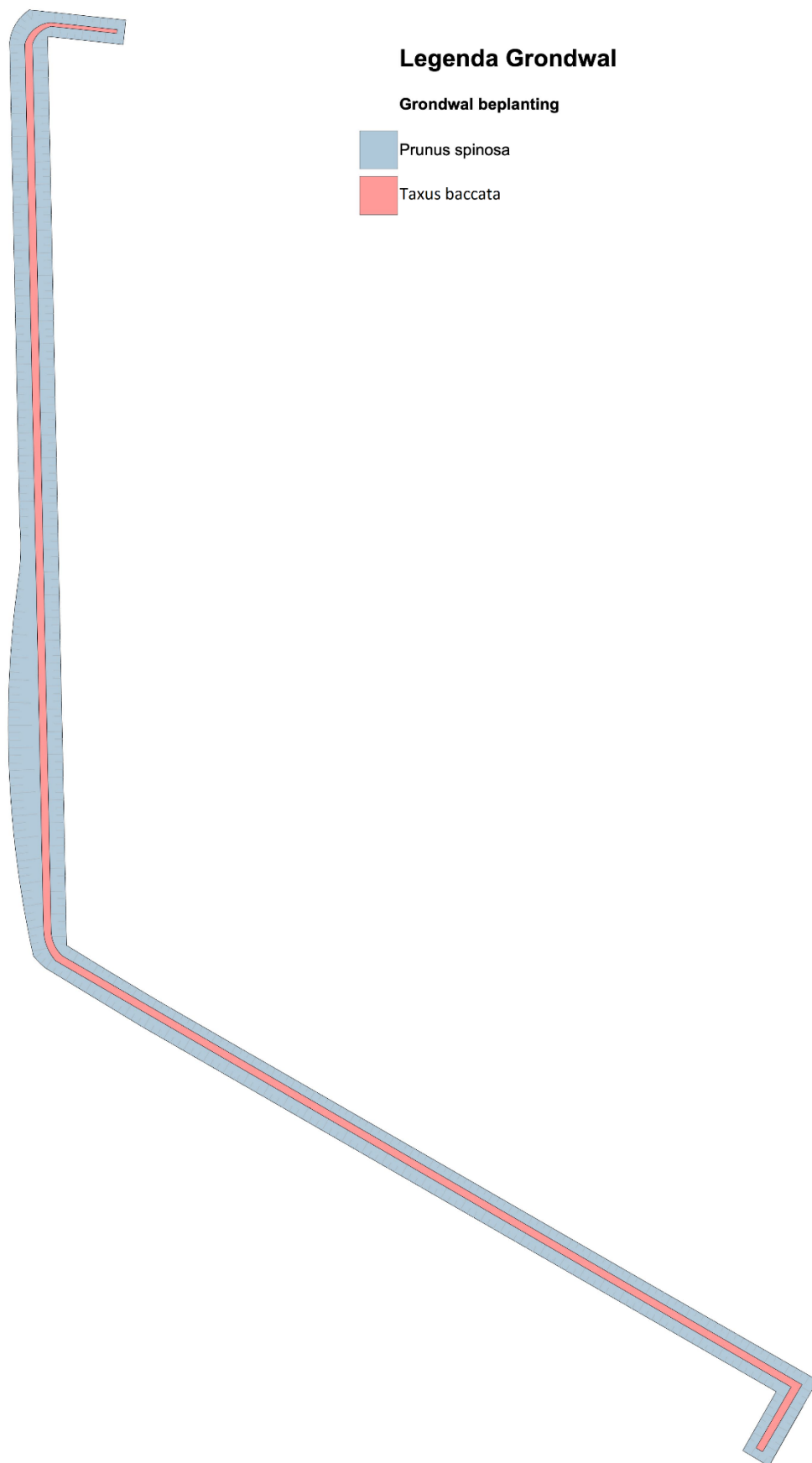
Specificering plantvakken

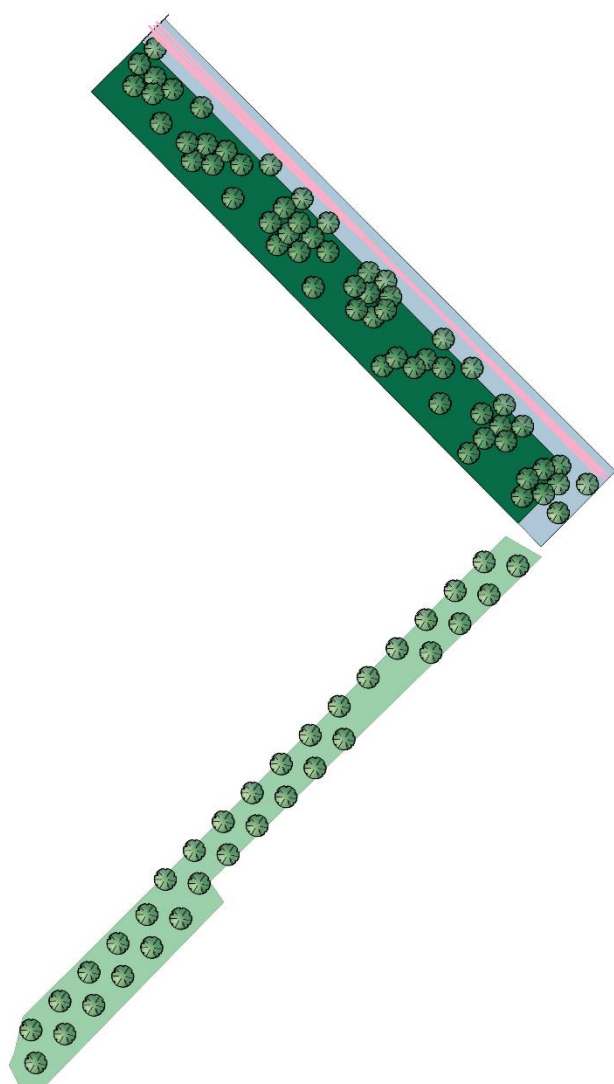

Legenda bosplantsoen

- Vak 1 laag van 1 tot 3 meter
 - Ribes rubrum
 - Ribes uva-crispa
 - Rosa tomentosa
 - Rosa rubiginosa
 - Euonymus europaeus
- Vak 2 Midden van 2 tot 5 meter
 - Ligustrum vulgare
 - Sambucus nigra
 - Mespilus germanica
 - Rosa canina
 - Rhamnus frangula
- Vak 3 hoog van 4 tot 8 meter
 - Prunus avium
 - Viburnum opulus
 - Corylus avellana
 - Cornus mas
 - Salix cinerea

Boom groepen

Boom groepen

Betula pendula 'Zwitsers Glorie'

Robinia pseudoacacia 'Bessoniana'

Sorbus aucuparia 'Edulis'

Quercus robur

Bomenrij met ruig grasland

Ruig grasland

Ruig grasland

Bomenrij

Betula pendula 'Zwitsers Glorie'

Robinia pseudoacacia 'Bessoniana'

Sorbus aucuparia 'Edulis'

Quercus robur

Fraxinus excelsior

Tilia cordata

Quercus palustris

Talud beplanting

Prunus spinosa

Taxus baccata

4. Beheer en onderhoud

Voor een goed beheer zijn specifieke maatregelen van toepassing. Hierbij is een opsplitsing gemaakt in: ontwikkelingsbeheer en instandhoudingsbeheer. Bij ontwikkelingsbeheer wordt een bepaald terreintype ontwikkeld tot het zijn streefbeeld heeft bereikt. Bij instandhoudingsbeheer wordt dit beeld vastgehouden. De beschrijving van het beheer is per element uitgewerkt. De nummering (1 t/m 11) van de elementen komt terug in het overzicht van de kosten beheer en onderhoud in hoofdstuk 5.

4.1 Algemene beheermaatregelen

De algemene beheermaatregelen zijn van toepassing op alle elementen binnen de deelgebieden 1 t/m 12 zoals beschreven in dit plan. Deze zijn:

- Geen bemesting en beweiding;
- Maaisel, sloot- en poelveegsel moet binnen twee weken worden afgevoerd;
- Mechanische onkruidbestrijding en het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen is niet toegestaan. Tenzij het onkruid de ingeplante struiken (bijvoorbeeld in de houtwal) substantieel belemmert in hun groei mogelijkheden dan is voor de betreffende soort het bijpassende (mechanische) onkruidbeheer toegestaan. In principe zou onkruidbestrijding niet nodig moeten zijn door het inzaaien van klaver onder de beplanting.
- Het snoeiafval (snoeihout en takhout) moet indien mogelijk op takkenrillen komen te staan in de buurt of op het element zelf. Versnipperen moet plaatsvinden buiten de EVZ en de houtsnippers mogen niet verwerkt worden in het element.
- Verbranden van het tak- en snoeihout (of de snippers) is verboden.

Voor meer informatie zie:

- <http://www.afvalaanbieden.nl/snoeihout>
- <https://www.cuijk.nl/inwoners-en-ondernemers/overzicht-inwoners-en-ondernemers/vergunningen/stookvergunning>

4.2 Deelgebied Mondsestraat - Cuijkseweg

4.2.1 Knip- en scheerheg

Streefbeeld

Een knip- en scheerheg is een vrijliggend lijnvormig landschapselement, met aaneengesloten begroeiing van inheemse bomen- en struiken, dat regelmatig wordt geknipt of geschoren.

Ontwikkelingsbeheer

- Indien meer dan 10 procent van een aaneengesloten knip- en scheerheg uitvalt, worden deze ingeboet. 1^e jaar tot op 2/3^e snoeien, 2^e jaar tot op 1/3^e snoeien.
- Jonge aanplant in de eerste twee jaar voldoende water geven in droge periodes.

Instandhoudingsbeheer

- De heg wordt eenmaal per 2 jaar op minimaal 0,8 meter hoogte geknipt of geschoren.

4.2.2 Hoogstamfruitbomen

Streefbeeld

Een boomgaard met hoogstamfruitbomen (appel, peer, pruim, kers), waarvan de kroon op een hoogte van minimaal 150 centimeter boven de stamvoet begint en waarvan de onderbegroeiing bestaat uit een grazige vegetatie.

Ontwikkelingsbeheer

- Uitgevallen bomen worden herplant.
- Bij droogte wordt er 2x per week watergegeven.
- 4 jaar na aanplant worden de boompalen en boomband verwijderd.

Instandhoudingsbeheer

- Dood hout wordt uit solitaire bomen verwijderd als dit een gevaar op kan leveren voor omstanders. Dit betreft bomen en struiken binnen een straal van 10 meter langs wegen en paden.
- Jaarlijks snoeien is gewenst. Verwijderen van minder vitaal, afgedragen vruchthout, verwijderen van ziek hout en verwijderen van verkeerd groeiende nieuwe scheuten.
- Snoeiwerkzaamheden worden alleen verricht in de periode tussen 1 augustus en 15 maart. Snoei fruitbomen moet gericht zijn op de vruchtdracht. Het fruit wordt niet geoogst, maar is bedoeld als voedselbron voor dieren in de EVZ.
- De onderbegroeiing wordt als ruig grasland beheerd (Ruig grasland is grasland dat extensief wordt beheerd. Het beheer is erop gestoeld dat een verscheidenheid aan grassen een kans krijgt) .
- Er dient maximaal 2x per jaar gemaaid en afgevoerd te worden. 1e maaibeurt juni-juli, 2e maaibeurt september-oktober.
- Rondom een boom hoeft er in principe niet gemaaid te worden. De boom mag niet worden gesnoeid om alsnog te kunnen maaien. Bijmaaien met een bosmaaier is desgewenst toegestaan.

4.2.3 Landschapsbomen in bomenrij of groep

Streefbeeld

Een bomenrij op groep is een één-, twee of meerrijige beplanting van bomen die meestal van gelijke leeftijd zijn. Het element bestaat uit inheemse loofbomen en de bomen staan in een langgerekte en relatief smalle zone zonder agrarisch gebruik.

Ontwikkelingsbeheer

- Indien meer dan 10 procent van een aaneengesloten bomenrij uitvalt worden deze ingeboet
- Bij droogte wordt er 2x per week watergegeven
- 4 jaar na aanplant worden de boompalen en boomband verwijderd

Instandhoudingsbeheer

- De bomen kunnen periodiek worden gesnoeid, waarbij de kroon (onderste dikke tak tot de top) na het snoeien altijd meer dan 50% van de lengte van het takvrij stamstuk bedraagt

4.2.4 Ruig grasland

Streefbeeld

Ruig, bloemrijk grasland bestaat uit een gevarieerde kruidachtige begroeiing van inheemse grassen en kruiden

Ontwikkelingsbeheer

- 2x per jaar gefaseerd maaien en afvoeren, 30% laten staan
- Houtopschot jaarlijks verwijderen

Instandhoudingsbeheer

- Eenmaal per twee á drie jaar gefaseerd maaien en afvoeren, 30% laten staan (bij voorkeur in mozaïek patroon/blokken)
- Houtopschot jaarlijks verwijderen

4.2.5 Struweel en houtwallen/ hakhoutsingels

Streefbeeld

De hakhoutsingel is een vrijliggend, lijnvormig landschapselement met een aaneengesloten begroeiing van inheemse struiken en boomvormers, met een bedekking van minimaal 80%. Incidenteel kunnen er in de houtwal tot volwassen uitgegroeide bomen voorkomen. Een goed onderhouden hakhoutsingel bestaat uit een boom-, kruid- en struiklaag.

Ontwikkelingsbeheer

- De eerste 2 á 3 jaar overmatige kruidengroei verwijderen/maaien)
- Als richtlijn aanhouden dat de toppen van de aanplant boven de kruiden moeten blijven uitsteken
- Uitval tot 30% is acceptabel, niets doen. Vaak ontstaat er na een aantal jaren structuurrijke bosjes en dit bespaart latere dunningskosten

Instandhoudingsbeheer

- Gefaseerd maximaal 30% uitdunnen per 5 jaar
- Afzetten bij de grond per 10 jaar, gefaseerd, maximaal 1/5 van de totale oppervlakte
- Takkenhout niet versnipperen maar op rillen leggen bij voldoende ruimte, indien geen ruimte afvoeren
- Beplanting op de top van de grondwal 1x per 2 jaar afzetten tot 50 cm boven maaiveld

8. Literatuurlijst

- Gedragscode natuurbeheer 2016-2021,
https://www.vbne.nl/Uploaded_files/Zelf/overige%20producten/gedragscode-natuurbeheer-web.e6543e.pdf
- Beheerplan watersysteem 2016-2021, Waterschap Aa en Maas
- Catalogus groenblauwe diensten
- www.bij12.nl

Bijlage 1: werkzaamheden volgens gedragscode natuurbeheer

Bijlage 1a: Omzagen en afzetten van houtige beplantingen

Algemeen
Het betreft hier het afzetten (incl. knotten) van geriefhoutbosjes, houtwallen, beplantingsstroken, singels, hagen, hakhout, griend, struweel en knotbomen en het verwijderen van bosopslag in natuurterreinen. Het gaat hier niet om werkzaamheden in een bos; daarop is de Gedragscode zorgvuldig bosbeheer van toepassing. Het belang ligt bij de hier bedoelde werkzaamheden in het algemeen bij broedvogels. Maar gezien de grote randlengte (overgangssituaties) en mantel- en zoomkenmerken kunnen ook andere (groepen) zwaarder beschermde soorten voorkomen.

Kalender omzagen en afzetten van houtige beplantingen												
	jan	feb	mrt	apr	mei	juni	juli	aug	sep	okt	nov	dec
Broedvogels												
Reptielen												
Amfibieën												
Vaatplanten												
Kwetsbare periode												

Voorzorgsmaatregelen
- In een periode die in een of meerdere van de soortenbalken rood is gekleurd kan niet worden gewerkt tenzij: - uit inventarisatie is gebleken dat de betreffende soorten niet aanwezig zijn, of - voorafgaand een ontheffing is verkregen. In afwijking hiervan kunnen werkzaamheden in geregistreerde eendenkooien ook plaatsvinden in de periode van 15 maart tot 1 april, ook wanneer daar broedvogels en/of reptielen aanwezig zijn. In deze situatie en periode kunnen de betreffende twee rode hokken in bovenstaande kalender als oranje worden gelezen. - Bij de werkzaamheden wordt gebruik gemaakt van een vaste infrastructuur van wegen, paden en sporen, wanneer die ter plaatse aanwezig is. - Werkzaamheden in één en dezelfde beplantingsstrook worden uitgevoerd in een doorlooptijd die zo kort is als redelijkerwijs mogelijk is. Ditzelfde geldt voor uitslepen en versnipperen. - Niet omgezaagd worden: - Bomen met bewoonde of bewoonbare roofvogel- of uilennesten en - Bomen met een diameter > 30 cm waarin hollen, spleten of rottingsgaten zijn vastgesteld, tenzij dit om veiligheidsoverwegingen noodzakelijk is. Het knotten van knotbomen of het afzetten van hakhout of grienden kan wel plaatsvinden wanneer nesten of kenmerken als hiervoor genoemd aanwezig zijn, mits deze maatregelen niet worden uitgevoerd in de periode van 15 maart tot 1 augustus. - Wanneer velling plaatsvindt in de nabije omgeving van een boom waarin zich een – al dan niet bewoond – roofvogel- of uilennest of boommarterlocatie bevindt, of waarvan bekend is dat die dient als vaste rust- of verblijfplaats van vleermuizen of steenuilen, is de valrichting altijd van de betreffende boom afgewend. - Werkzaamheden binnen een straal van 20 meter van een bewoonde dassenburcht vinden slechts plaats in de periode van 1 oktober tot 1 januari en uitsluitend voor zover daarbij geen gebruik wordt gemaakt van rijdend materieel.

7. In leefgebieden van de boomkikker vinden werkzaamheden uitsluitend plaats in de periode van 1 november tot 1 februari. Braam- en andere struwelen worden daarbij alleen gefaseerd afgezet ter verjonging.
8. In leefgebieden van de hazelmuis worden langs bosranden geen werkzaamheden uitgevoerd tussen 1 maart en 1 december. Aanwezige braam- en andere struwelen worden gespaard, tenzij voor de ontwikkeling van struweelgemeenschappen verjonging nodig is. Het afzetten vindt gefaseerd plaats. Zie ook Soortbeschermingsplan hazelmuis.
9. De strooisellaag en het aanwezige blad worden niet verwijderd, in verband met mogelijke overwinteringsplaatsen van reptielen en amfibieën, tenzij uit inventarisatie is gebleken dat er geen reptielen of amfibieën aanwezig zijn.
10. Wanneer zwaarder beschermde vaatplanten voorkomen, worden deze in de kwetsbare periode ontzien. Deze planten worden niet betreden en niet bedolven onder hout.
11. Wanneer zwaarder beschermde amfibieën voorkomen, worden deze in de periode waarin deze soorten kwetsbaar zijn (juli) ontzien door de werkzaamheden gefaseerd uit te voeren.
12. Wanneer zwaarder beschermde vlindersoorten aanwezig zijn, worden struweel en bosrandbegroeiing gefaseerd afgezet.

Bron: Gedragscode natuurbeheer

mijn.rvo.nl/documents/13225/2151073/Gedragscode+natuurbeheer+eindversie+okt+2009

Bijlage 1b: Beheer van bijzondere gras- en hooilanden

Algemeen

Bijzondere gras- en hooilanden zijn gras- en hooilanden waar naast broedvogels ook andere zwaarder beschermde soorten (kunnen) voorkomen. Het kan bijvoorbeeld gaan om kalkgraslanden, blauwgraslanden, dotterbloemgraslanden, heischrale graslanden, stroomdalgraslanden, graslanden in duinvaleien, trilveengraslanden, graslanden van dijken en zeggenvegetaties.

De maatregelen kunnen onder meer zijn: maaien, bemesten, slepen, rollen, schudden, wiersen, oprapen, afvoeren en bekalken. Begrazen valt hier echter niet onder. Zie daarvoor paragraaf 2.2.1.

Kalender beheer bijzondere gras- en hooilanden															
	Jan	feb	mrt	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec			
Zoogdieren															
Broedvogels															
Reptielen															
Amfibieën															
Insecten															
Vaatplanten															
Kwestbare periode															

Voorzorgsmaatregelen

1. In een periode die in een of meerdere van de soortenbalken rood is gekleurd kan niet worden gewerkt tenzij:

- uit inventarisatie is gebleken dat de betreffende soorten niet aanwezig zijn, of
- voorafgaand een ontheffing is verkregen.

In afwijking hiervan kan bij toepassing van verschrallingsbeheer en bij de instandhouding van dotterbloemgraslanden, trilvenen en zeggengemeenschappen wél worden gemaaid in een rode periode, ook wanneer de betreffende soorten aanwezig zijn. In deze situaties kunnen de rode hokken in bovenstaande kalender als oranje worden gelezen. Eventueel aanwezige nesten worden ontzien.

2. In de kwetsbare periode wordt bij terreinen groter dan 5 ha ten minste 5% met een minimum van 0,5 ha niet gemaaid en bij terreinen van 5 ha of kleiner ten minste 10% niet gemaaid, tenzij er al voldoende dekking (ruig grasland, houtwallen, oevers, bosjes) in of langs het terrein aanwezig is.

3. Bij aanwezigheid van kwartelkoningen en/of kwartels wordt het maaibeheer aangepast. Tot half augustus worden geen maaiwerkzaamheden uitgevoerd binnen een gebied van één ha rondom de roepplaats. Wanneer niet bekend is waar de vogels zich bevinden, worden tot half augustus helemaal geen maaiwerkzaamheden uitgevoerd in het gebied. Zie ook het Soortbeschermingsplan kwartelkoning.